

Huvudman  
Internationella Engelska Skolan i Sverige AB  
Organisationsnummer: 5564624368  
[info.hassleholm@engelska.se](mailto:info.hassleholm@engelska.se)  
[eva.andersson@engelska.se](mailto:eva.andersson@engelska.se)

2023-03-22  
Dnr SI 2022:6164

Rector  
[maria.hall.hassleholm@engelska.se](mailto:maria.hall.hassleholm@engelska.se)

# Beslut

---

efter tematisk kvalitetsgranskning av grundskolors arbete för en inkluderande utbildning vid Internationella Engelska Skolan belägen i Hässleholm med Internationella Engelska Skolan i Sverige AB som huvudman

## Inledning

---

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av grundskolors arbete för en inkluderande utbildning på Internationella Engelska Skolan i Hässleholm. Syftet är att granska skolors arbete för att skapa en tillgänglig lärmiljö som en del i en inkluderande utbildning, med särskilt fokus på de utmaningar i lärmiljön som förknippas med neuropsykiatriska svårigheter. Granskningen inriktas mot grundskolans årskurser 7-9.

## Läsanvisning

Bedömningen görs i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen tagit fram för granskningen, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. I bilaga 1 och 2 återfinns fakta om skolan samt mer information om hur granskningen genomförts. Granskningens författningsstöd återfinns i bilaga 3. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas. En skriftlig redovisning av utvecklingsarbetet begärs då också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning kan Skolinspektionen lämna framåtsyftande kommentarer.

## Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Internationella Engelska Skolan i Hässleholm i följande utsträckning:

***I vilken utsträckning skapar rektor förutsättningar för att hinder i lärmiljön som förknippas med neuropsykiatriska svårigheter ska identifieras och undanröjas?***

Rektorn skapar i låg utsträckning förutsättningar för att hinder i lärmiljön, som kan förknippas med neuropsykiatriska svårigheter, ska identifieras och undanröjas.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande delar:

- Rektorn behöver i samverkan med personalen utveckla ett systematiskt arbete för att identifiera hinder i lärmiljön och genomföra nödvändiga förändringar som främjar en tillgänglig lärmiljö utifrån ett fokus på neuropsykiatriska svårigheter.
- Rektorn behöver initiera ett arbete för att kontinuerligt och på olika sätt stärka lärares kompetens och förståelse för innebörden av tillgängliga

lärmiljöer samt hur hinder i lärmiljön kan upptäckas och åtgärdas, men även förebyggas, utifrån ett fokus på neuropsykiatriska svårigheter.

***I vilken utsträckning präglas undervisningen av tillgänglighet, så att de konsekvenser som förknippas med neuropsykiatriska svårigheter motverkas?***

Undervisningen präglas i låg utsträckning av tillgänglighet så att de konsekvenser som kan förknippas med neuropsykiatriska svårigheter motverkas.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Lärare behöver med stöd av elevhälsan utveckla undervisningen utifrån en ökad kunskap om neuropsykiatriska svårigheter och tillgängliga lärmiljöer.
- Lärare behöver stärka en socialt tillgänglig lärmiljö genom att öka eleverns möjligheter att lära i gemenskap med andra utifrån anpassade uppgifter och arbetssätt.
- Lärare behöver i samråd med elevhälsan och rektorn inleda ett aktivt arbete med att ta fysiska tillgänglighetsaspekter i beaktande vid planering och utformning av undervisningen utifrån ett fokus på neuropsykiatriska svårigheter.

**Uppföljning**

Huvudmannen ska senast **den 22 september 2023** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena och resultat av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 4) användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till [dokument.goteborg@skolinspektionen.se](mailto:dokument.goteborg@skolinspektionen.se) eller per post till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2022:6164) i de handlingar som sänds in samt ange skolans och huvudmannens namn.

## Skolinspektionens bedömningar

---

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

### I vilken utsträckning skapar rektor förutsättningar för att hinder i lärmiljön som förknippas med neuropsykiatriska svårigheter ska identifieras och undanröjas?

Inom detta område granskas hur rektor förankrar en värdegrund som bygger på alla elevers lika värde där olikheter ses som en tillgång och där ett tillgänglighetsperspektiv finns med vid relevanta beslut. Vidare granskas om rektor leder ett systematiskt arbete för en tillgänglig lärmiljö som särskilt motverkar de konsekvenser som förknippas med neuropsykiatriska svårigheter. I det ingår att organisera verksamheten så att nödvändiga förändringar möjliggörs samt att rektor skapar förutsättningar för att personalen ska kunna implementera nyvunna kunskaper i ett kollegialt lärande.

Området omfattar även om rektor identifierar behov av kompetensutveckling och ser till att åtgärder vidtas för att stärka personalens kompetens i att upptäcka och undanröja hinder kopplade till neuropsykiatriska svårigheter i elevernas lärmiljö samt om rektor skapar förutsättningar för personalen att delta i sådan kompetensutveckling.

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn skapar i låg utsträckning förutsättningar för att hinder i lärmiljön, som kan förknippas med neuropsykiatriska svårigheter, ska identifieras och undanröjas.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att rektorn visserligen förmedlar en målsättning om att alla ska känna sig inkluderade, men att betydelsen av tillgängliga lärmiljöer däremot inte är uttalad eller förankrad hos personalen. Rektorn leder vidare en del arbetsprocesser för att identifiera hinder i lärmiljön och har identifierat vissa förändringsbehov, men arbetet har inte som främsta fokus att undanröja hinder för en tillgänglig lärmiljö på en övergripande nivå. En viss förändring av skolans arbetsprocesser har rektorn också initierat, däremot är ansvarsfördelningen mellan olika roller liksom systematiken för att skapa en tillgänglig lärmiljö ännu inte helt klarlagd. Bedömningen grundar sig också i att rektorn har påbörjat ett visst arbete för att identifiera lärares kompetensutvecklingsbehov, men har ännu inte initierat några kontinuerliga insatser för att stärka personalens förståelse för och kompetens i att identifiera och motverka de hinder som kan uppstå i mötet med lärmiljön för elever med neuropsykiatriska svårigheter.

#### *Målsättning och arbetsprocesser*

Granskningen visar att rektorn visserligen förmedlar en målsättning där alla elever och all personal ska känna sig inkluderade och uppleva en samhörighet, men att

betydelsen av tillgängliga lärmiljöer däremot inte är uttalad eller förankrad hos personalen. I intervju med rektorn framkommer att den målsättning som rektorn förmedlar handlar om att skapa en "teamkänsla" där alla på skolan ingår i ett "team" och känner samhörighet, och där alla elever känner sig inkluderade. Innebörden av en tillgänglig lärmiljö har rektorn däremot inte definierat och diskuterat tillsammans med personalen. Av intervjun framgår dock att det är ett perspektiv som rektorn säger sig beakta, exempelvis vid tjänstefördelning genom att fördela mentorskapet med hänsyn till elevers behov. Såväl lärare som representanter för elevhälsan uttrycker att den målsättning som rektorn förmedlar handlar om att de ska skapa förutsättningar för elever att lyckas i skolan, genom att elever ska kunna nå sina mål och må bra i skolan.

Granskningen visar vidare att rektorn leder en del arbetsprocesser för att identifiera hinder i lärmiljön, men att arbetet främst har ett fokus på individnivå. Enligt inkommen dokumentation och intervjuer finns rutiner för överlämnanden i samband med interna stadieövergångar och i de fall elever kommer nya till skolan i årskurs sju tar representanter för elevhälsan kontakt med personal vid elevens tidigare skola för att ta reda på elevers behov. Vidare finns rutiner för kontakt med vårdnadshavare, exempelvis åligger det mentorer att ta telefonkontakt med vårdnadshavare en gång per månad för att bland annat samtala om elevers behov. Enligt representanter för elevhälsan är skolans arbete och de insatser som genomförs mer inriktade på individnivå än på gruppnivå och arbetet på skolan har också haft ett större fokus på elevers beteenden och sociala frågor snarare än pedagogiska. De berättar, liksom elever, att om elever agerar på ett oönskat sätt kan de få, vad de kallar, en "behaviour note". Enligt elever samtalar personal, i dessa fall, med eleven om vad skolan kan göra för att det oönskade beteendet inte ska upprepas. Rektorn säger att elevers beteenden kan vara en signal på brister i undervisningen och att systemet inte är till för att korrigera elevers beteenden utan kan fungera som underlag för att utreda orsaker och sätta in insatser, men även för att få syn på eventuella mönster. Representanter för elevhälsan delar rektorns bild men beskriver även att detta system har fått till följd att pedagoger har ett större fokus på elevers beteenden än på pedagogiska frågor under sina arbetslagsmöten.

Rektorn har dock identifierat vissa behov i den pedagogiska och fysiska lärmiljön och fattat beslut om några övergripande tillgängliggörande förändringar. Rektorn har exempelvis fattat beslut om att köpa in ljuddämpande skärmar, men ännu finns inga sådana att tillgå i klassrummen. Ytterligare en övergripande insats som rektorn har fattat beslut om innebär att alla elever ska ha egna datorer, och inte enbart de elever som har ett särskilt stödbehov. Arbetet initierades under höstterminen då alla elever i årskurs sju fick egna datorer. Rektorn har också fattat beslut om att införa ett mappsysteem som innebär att eleverna har fått mappar att förvara material, med olika färger för respektive ämne som överensstämmer med de färger som framgår av elevernas schema. Detta som ett sätt för att stödja elever i att skapa en struktur i sitt arbete.

Rektorn har även identifierat ett behov av och påbörjat en viss förändring av skolans arbetsprocesser, för att stärka lärares möjligheter till kollegialt lärande i samverkan med elevhälsan. I intervjuer och inkommen dokumentation framkommer att lärare har tid avsatt för pedagogiska samtal under arbets- och ämneslagsmöten varje vecka, med syfte att arbeta kollegialt med anpassningar i undervisningen utifrån elevers behov. Visserligen berättar lärare att de ger varandra tips på vad som fungerar bra i undervisningen, men enligt representanter för elevhälsan behöver de utveckla mer styrda arbetslagsmöten där samtal om innebörden av olika behov, anpassningar och förändringar på gruppnivå diskuteras, snarare än enbart individanpassningar och elevers beteende. Enligt rektorn behövs också ett ökat stöd till lärare från elevhälsoteamet och därför har rektorn infört att representanter för elevhälsan ska närvara under arbetslagsmötena varannan vecka. Elevhälsorepresentanter säger även att det vore önskvärt att bjuda in mentorer till deras möten, bland annat för att diskutera olika situationer ur olika perspektiv, då de har flera elever med neuropsykiatriska svårigheter.

Härtill visar granskningen att ansvarsfördelningen och systematiken för att skapa en tillgänglig lärmiljö ännu inte är helt klarlagd. I intervjuer beskriver rektorn att de har stommen i sin organisation på plats för att arbeta med både pedagogisk, social och fysisk tillgänglighet. Det är rektorn i samverkan med specialpedagogen som leder arbetet med att utveckla en tillgänglig lärmiljö. Både rektorn och representanter för elevhälsan säger dock att de har behov av en tydligare rollfördelning inom elevhälsoteamet, vilket kommer sig av att det har skett personalförändringar inom såväl elevhälsan som skolledningen. I intervjuerna framkommer att den ännu inte helt klarlagda rollfördelningen bland annat leder till en viss otydlighet i fråga om ansvarsfördelning i vissa frågor. Elevhälsoteamet har emellertid ett uttalat ansvar för att stödja lärare, men de beskriver att de behöver bli tydligare med vad de kan vara till hjälp med. De berättar även att det finns ett behov av att utveckla återkopplingen till pedagoger, exempelvis avseende anpassningar i undervisningen. Visserligen får lärare en kortfattad skriftlig återkoppling och även muntlig information i samband med arbetslagsmöten, men lärare skulle även behöva mer utförliga förklaringar för att öka sin förståelse för skälen till och utformningen av anpassningarna, för att dessa ska kunna fungera som stöd för fler elever. Genom en stärkt samverkan mellan elevhälsoteamet och lärare har de en förhoppning om att nå denna ambition.

#### *Kompetensutveckling*

Granskningen visar att rektorn, utifrån de lektionsobservationer och möten med personalen som rektorn genomför, har påbörjat ett visst arbete för att identifiera lärares kompetensutvecklingsbehov. Av intervju med rektorn och representanter för elevhälsan framgår att såväl rektorn som olika funktioner i elevhälsoteamet gör observationer i undervisningen och ger återkoppling på eventuella förändringsbehov. Härigenom identifierar rektorn till viss del också behov av kompetensutveckling.

ing. Lärare berättar vidare att rektorn fångar upp frågor från dem under arbetslagsmötena där rektorn deltar. Enligt rektorn och representanter för elevhälsan är kunskapsläget om neuropsykiatriska svårigheter varierande bland lärarna, även vad gäller hur svårigheter kan yttra sig för pojkar respektive flickor. Rektorn berättar att specialpedagogiska insatser är ett kompetensutvecklingsområde som rektorn ser ett behov av att utveckla generellt, och som de kommer att arbeta med framöver.

Rektorn har emellertid ännu inte initierat några kontinuerliga insatser för att stärka personalens kompetens i att identifiera och motverka de hinder som kan uppstå i mötet med lärmiljön för elever med neuropsykiatriska svårigheter. Av samtliga personalintervjuer framgår att specialpedagogen, som vidareutbildar sig inom området neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, har hållit en föreläsning om innebörden av neuropsykiatriska svårigheter för lärarna. Vidare framkommer i intervjuer att personalen har deltagit i en föreläsning om lågaffektivt bemötande under en studiedag. Utöver studiedagar får lärare kompetensutveckling med regelbundenhet genom fokusgruppsträffar en gång per månad, som leds av skolans förstelärare. Arbetet i dessa grupper behandlar olika områden, såsom exempelvis tillgänglighet i texter samt lågaffektivt bemötande och innefattar bland annat föreläsningar och workshops. Enligt rektorn har lärare fått välja i vilken grupp de vill ingå, men i en del fall har rektorn också gett rekommendationer utifrån behov som hen har identifierat i samband med lektionsobservationer. Det framgår dock att lärare behöver ytterligare kunskap om såväl neuropsykiatriska svårigheter som arbetet med att skapa en tillgänglig lärmiljö. Lärare säger sig ha ett visst behov av att stärka den egna kompetensen, men att de använder sig av den kompetens om neuropsykiatriska svårigheter som finns inom elevhälsan. Enligt representanter för elevhälsan behöver de ha ett större fokus på frågor som relaterar till neuropsykiatriska svårigheter inför nästa läsår, liksom hur de kan arbeta med mer övergripande anpassningar för att öka tillgängligheten i undervisningen för fler elever.

## Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande delar:

- Rektorn behöver i samverkan med personalen utveckla ett systematiskt arbete för att identifiera hinder i lärmiljön och genomföra nödvändiga förändringar som främjar en tillgänglig lärmiljö utifrån ett fokus på neuropsykiatriska svårigheter.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn har initierat en viss förändring av skolans arbetsprocesser för att stärka lärares möjligheter till kollegialt lärande i samverkan med elevhälsan, men att ansvarsfördelningen mellan olika roller liksom systematiken för att skapa en tillgänglig lärmiljö ännu inte är helt klarlagd. Detta

medför, enligt Skolinspektionen, en risk för att rektorn tillsammans med personalen inte identifierar de hinder som kan uppstå i lärmiljön för elever med neuropsykiatriska svårigheter och därmed heller inte åtgärdar dessa.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn stärker systematiken i skolans arbete med att identifiera de hinder som kan uppstå i mötet med lärmiljön för elever med neuropsykiatriska svårigheter. Förslagsvis kan rektorn utgå från de förändringsprocesser som redan har påbörjats i form av ökad samverkan mellan lärare och elevhälsa. I deras gemensamma möten kan till exempel ingå att diskutera och identifiera behov på organisations- och gruppnivå för att skapa en tillgänglig utbildning, detta utöver de klargöranden som behövs om anpassningar på individnivå. Med detta som utgångspunkt kan rektorn fastställa behov och besluta om insatser på olika nivåer.

- Rektorn behöver initiera ett arbete för att kontinuerligt och på olika sätt stärka lärares kompetens och förståelse för innebörden av tillgängliga lärmiljöer samt hur hinder i lärmiljön kan upptäckas och åtgärdas, men även förebyggas, utifrån ett fokus på neuropsykiatriska svårigheter.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn har identifierat behov av vissa kompetensutvecklingsinsatser, däribland inom det specialpedagogiska området. Det framgår också att det finns ett behov av att öka kunskapen specifikt om tillgänglighet i lärmiljön för elever med neuropsykiatriska svårigheter, men att det ännu endast varit fråga om enstaka föreläsningar. Rektorn har därmed ännu inte sett till att lärare ges kunskap om neuropsykiatriska svårigheter och de hinder som kan uppstå i mötet med lärmiljön, och heller inte avseende hur svårigheter kan yttra sig på olika sätt för flickor respektive pojkar.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn initierar kompetensutvecklingsinsatser om tillgängliga lärmiljöer. Detta skulle exempelvis kunna genomföras genom att rektorn ser till att inleda ett arbete med samtal i arbetslaget om innebörden av tillgängliga lärmiljöer under ledning av specialpedagogen. Härigenom kan lärare öka sin kännedom om varandras arbete för att skapa tillgänglighet. Vidare kan det fungera som ett sätt för rektorn att synliggöra de eventuellt olika synsätt som råder bland lärare. Med den kunskapen som utgångspunkt skulle rektorn kunna planera för vidare interna kompetensutvecklingsinsatser och eventuellt även utifrån digitala kurspaket via Specialpedagogiska skolmyndigheten.



## I vilken utsträckning präglas undervisningen av tillgänglighet, så att de konsekvenser som förknippas med neuropsykiatriska svårigheter motverkas?

Inom detta område granskas hur lärarna, tillsammans med specialpedagogisk personal, arbetar för att göra undervisningen pedagogiskt tillgänglig med särskilt fokus på neuropsykiatriska svårigheter. Granskningen omfattar vidare om lärarna arbetar med att skapa en motiverande och engagerande undervisning utifrån olika elevers behov.

Granskningen omfattar också om lärarna arbetar för en socialt tillgänglig undervisning genom att främja delaktighet, samspel och gemenskap. Detta innefattar om lärarna genomför undervisningen på ett sätt som underlättar sociala situationer utifrån kunskap om neuropsykiatriska svårigheter. Vidare om personalen ser till att olikheter framhålls som något positivt där eventuella negativa attityder kopplade till neuropsykiatriska svårigheter synliggörs och problematiseras.

Granskningen omfattar också om lärarna arbetar för en fysisk tillgänglig undervisning utifrån kunskap om neuropsykiatriska svårigheter, det vill säga att aspekter som ljus, ljud, luft, visuell miljö och framkomlighet är omhändertagna och ordnade för att ge stöd till elevernas lärande.

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen präglas i låg utsträckning av tillgänglighet så att de konsekvenser som kan förknippas med neuropsykiatriska svårigheter motverkas.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att lärare endast till en liten del utgår från kunskaper om tillgängliga lärmiljöer för elever med neuropsykiatriska svårigheter i utformningen av sin undervisning. Lärare skapar dock en viss pedagogisk tillgänglighet genom att efterfråga elevers behov och genom att utgå ifrån en delvis gemensam struktur i undervisningen samt ett individuellt utformat stöd i samverkan med elevhälsan. Lärare arbetar vidare i olika grad med att motivera eleverna, genom att utgå från elevers intresse och skapa en variation utifrån elevers behov. Bedömningen grundar sig också i att lärare endast delvis arbetar för att skapa ett samspel och en gemenskap i undervisningen i syfte att stärka en socialt tillgänglig lärmiljö. Lärare och övrig personal på skolan arbetar emellertid för att skapa en lärmiljö som motverkar negativa attityder till elevers olikheter. Härtill visar granskningen att lärare sällan tar hänsyn till fysiska aspekter i lärmiljön vid planering och genomförande av undervisningen utifrån kunskap om neuropsykiatriska svårigheter.

*Pedagogisk tillgänglighet*

Granskningen visar att lärare endast till en liten del utgår från kunskaper om pedagogiskt tillgängliga lärmiljöer för elever med neuropsykiatriska svårigheter i utformningen av sin undervisning. Av intervjuer framgår att lärare har viss erfarenhet av att undervisa elever med neuropsykiatriska svårigheter, men att erfarenheten och kompetensen skiljer sig åt mellan lärare. Representanter för elevhälsan säger att kunskapen varierar och att en del lärare inte har förståelse för att händelser utanför lektionen kan skapa hinder för elever med neuropsykiatriska svårigheter att ta del av undervisningen, och att elever därför kan behöva stöd med de delarna först för att sedan kunna fokusera på sina uppgifter. På samma sätt finns det ett behov av att öka kunskapen om att flickors och pojkars svårigheter kan yttra sig på olika sätt, då exempelvis flickor inte uppfattas ha svårigheter eftersom de sitter tysta. Enligt rektorn har elevgruppen på skolan förändrats över tid och därför finns det inte en vana bland alla lärare att möta elever i behov av stöd. Rektorn säger sig ändå känna till vilka av lärarna som behöver stöttning i sitt arbete för att skapa en tillgänglig undervisning.

I granskningen framkommer vidare att lärare i vissa delar arbetar med att skapa en tillgänglig undervisning, genom att efterfråga elevers behov och skapa en delvis gemensam struktur i undervisningen. Lärare berättar att de tar reda på elevers behov genom att prata med eleverna i samband med lektioner, mentorstid och utvecklingssamtal. Vidare framgår att lärare arbetar med vissa gemensamma strukturer i undervisningen som skapar en igenkänning för eleverna. Här ingår att elever möts och hälsas välkomna när de går in i lektionssalen och att lärare skriver upp lektionens olika moment på tavlan. Under Skolinspektionens lektionsobservationer framkommer även att en del lärare anger under vilken tid ett moment ska pågå, men att lärares struktur på tavlan inte alltid fungerar som ett tydliggörande stöd för eleverna som istället ägnar sig åt annat än vad lektionen är avsedd för. Enligt samtliga intervjuer får elever däremot del av lärares planering via skolans lärplattform inför lektionen och visst material läggs upp efter lektionen. Elever berättar att det exempelvis kan vara information om inlämningsuppgifter.

Genom viss samverkan med elevhälsan arbetar lärare delvis också med att ge ett mer individuellt stöd till elever som behöver det. Lärare berättar att de uppmärksammar hur uppgifter fungerar för eleverna under lektioner och i de fall uppgifter är omfattande gör de förtydliganden genom att exempelvis markera delar av texten åt eleven. Elever kan vid behov också få lyssna till texter eller ta mikropaus. Lärare ser också till att elever som behöver det kan få göra muntliga prov eller kompletteringar, vilket även elever berättar om. En del elever, däribland elever med neuropsykiatriska svårigheter, får också individuellt stöd av olika funktioner i elevhälsan med att bryta ner arbetet i mindre delar eller att planera sin skolvecka. Det förekommer även att enstaka elever, under perioder, får undervisning enskilt tillsammans med resursperson och speciallärare. I de fallen är det läraren som planerar och följer upp elevens arbete samt ger viss undervisning och för samtal med

både eleven och resurspersonalen. Elevhälsorepresentanter säger att många anpassningar hade kunnat vara till hjälp för fler elever om lärare oftare hade gjort anpassningar i undervisningen som kommer alla till del, men att alla lärare inte har en förståelse för syftet med anpassningarna och hur dessa kan fungera som stöd för fler elever. Elever berättar att det fungerar bra när lärare genomför de anpassningar som de behöver, men att det också förekommer att lärare glömmar att elever behöver anpassningar. Ytterligare en individuell anpassning utgörs av digitala hjälpmedel. Även om det än så länge bara är i årskurs sju som alla elever har egna datorer, får också elever i årskurs åtta och nio datorer med särskilda program om de är i behov av det. En del elever upplever dock detta som utpekande och vill inte använda datorer när andra elever inte gör det, vilket är ett stigma som representanter för elevhälsan säger att de behöver arbeta med att få bort. Enligt lärare ger de stöd till elever som behöver använda digitala hjälpmedel. De arbetar alla, enligt rektorn, med att tillse att elever får de hjälpmedel de behöver. Rektorn säger vidare att det är av vikt att elever får stöd i att använda hjälpmedel att lärare får information om detta, men att kunskapen om olika hjälpmedel skiljer sig något åt mellan lärare.

Härutöver framkommer av granskningen att lärare på olika sätt, och i varierande grad, arbetar för att motivera eleverna genom att utgå från elevers intresse och skapa en variation utifrån elevers behov. Flera lärare berättar att de, i samtal med elever, tar reda på deras intressen och kopplar uppgifter till dessa. En lärare beskriver vidare att hen i sin planering av undervisningen utgår ifrån att elever har individuella behov och arbetar enligt en modell som, enligt läraren, erbjuder en variation av sätt för elever att lära och visa sina kunskaper på. Enligt någon lärare erbjuder också det läromedel som de använder möjligheter till variation, genom att elever kan arbeta både analogt och digitalt. Lärare säger också att de motiverar elever genom att ge återkoppling och de tydliggör vad eleverna kan. Enligt representanter för elevhälsan är just arbetet med att stärka eleverna och ge beröm av särskild vikt för många elever med neuropsykiatriska svårigheter, vilket en del lärare också gör på ett bra sätt. De berättar samtidigt att en del lärare inte har den förståelsen utan är av uppfattningen att det handlar om självklarheter som alla elever ska klara av, som att exempelvis kunna passa tider.

### *Social tillgänglighet*

Granskningen visar att lärare delvis arbetar för att skapa ett samspel och en gemenskap i undervisningen i syfte att stärka en socialt tillgänglig lärmiljö, men att det råder en variation mellan lärare. Av intervjuer med såväl personal som elever framgår att en del lärare ser till att elever får möjlighet att regelbundet arbeta i par eller grupp som en del av undervisningen. I de fall elever arbetar i grupp är det företrädesvis lärare som beslutar om gruppindelning och fördelar roller. Elever berättar att det är lärarna som bestämmer gruppindelning därför att eleverna inte enbart ska arbeta ihop med sina närmaste vänner. Enligt lärare styr de gruppindel-

ningar utifrån hänsyn till elevers behov. De ger också olika mycket stöd till grupperna och ser till att elever som behöver det, däribland elever med neuropsykiatriska svårigheter, kan få genomföra redovisningar i mindre sammanhang. Rektorn beskriver att det finns lärare som arbetar aktivt med att göra anpassningar i undervisningen så att alla elever skall känna delaktighet och för att klassen skall fungera som grupp. En del lärare saknar dock, enligt rektorn, en djupare kunskap för att kunna arbeta på liknande sätt. Rektorn är trots allt av uppfattningen att lärare generellt ser till att elever får möjlighet att arbeta i grupp. Enligt lärare planerar de i olika grad för uppgifter som främjar en social tillhörighet, beroende av hur ofta de träffar en klass. De anpassar också arbetet med gemensamma uppgifter till elevers dagsform. Representanter för elevhälsan beskriver samtidigt att flera lärare till stor del slutade med grupparbeten i samband med pandemin och att de har lyft behovet av att återuppta detta arbete, särskilt i vissa ämnen. De säger vidare att lärare behöver arbeta mer frekvent med arbetssätt som både stärker gruppen och enskilda elever, såsom exempelvis *EPA* (Enskilt, Par, Alla). Under flera av Skolinspektionens lektionsobservationer utgörs gemensamma aktiviteter företrädesvis av att lärare ställer frågor och för en dialog med eleverna snarare än att elever samverkar sinsemellan. Under en lektionsobservation arbetar dock eleverna vid återkommande tillfällen med övningar och diskussioner i grupp, tillsammans med de elever de sitter närmast intill. Flera intervjuade elever berättar att detta är exempel på lektioner som fungerar särskilt bra för dem.

Vidare visar granskningen att lärare och övrig personal på skolan arbetar med olika metoder, men i något varierande utsträckning, för att skapa en lärmiljö som motverkar negativa attityder till elevers olikheter. I samtliga intervjuer framkommer att personalen på skolan arbetar för att skapa en gemenskap på skolan. Enligt elever visar exempelvis lärare att de bryr sig om dem och lärarna tar tag i händelser som kan uppstå mellan elever. Lärare beskriver att de bekräftar och visar att de respekterar elever och att även elever accepterar och respekterar varandras olikheter. De säger sig inte ha kännedom om att några konflikter mellan elever har haft koppling till elevers neuropsykiatriska svårigheter. Vidare säger sig lärarna vara noga med att elever inte ska känna sig utpekade. Enligt rektorn främjar personalen en socialt tillgänglig lärmiljö genom att aldrig acceptera någon form av kränkning och genom att skapa relationer till eleverna. Det framkommer dock i intervju med personal i elevhälsan att en del lärare, som är utbildade i en annan än svensk lärarkultur, inte ser det relationella perspektivet mellan lärare och elever som lika viktigt som andra kollegor gör.

Rektorn och representanter för elevhälsan berättar även att den biträdande rektorn tillhandahåller en planering för mentorstiden med olika områden för lärare att samtala med eleverna om, bland annat med syftet att skapa en samhörighet. Enligt rektorn rekommenderar skolledningen att lärare utgår ifrån den planeringen, men liksom representanter för elevhälsan säger rektorn att det görs i varierande grad bland lärarna. Det framgår även av inkommen dokumentation och intervjuer att

personalen arbetar med att bilda klasser som främjar en god gemenskap. Detta genom att skapa, vad de kallar, stabila klasser. Det innebär att de gör klassindelningar utifrån en strävan om en jämn fördelning mellan flickor och pojkar, samt utifrån elevers redan kända svårigheter. Inför varje läsårsstart ser personalen över klassindelningarna och gör vissa förändringar och enligt rektorn tar de i sammanhanget hänsyn till elevers behov. Elever berättar att de känner varandra oavsett klass och att de får möjlighet att delge vilka av de närmaste kamraterna som de fortsatt vill gå i samma klass som. Representanter för elevhälsan har dock uppmärksammat att det finns lärare som föreslår att elever kan behöva byta klass så snart något inte fungerar eller om elever har ett utåtagerande beteende. De beskriver att det av flera skäl är viktigt att de på skolan sätter stopp för den typen av åtgärder. Detta dels därför att det får konsekvenser för såväl enskilda individer som för gruppen, dels därför att det inte är en åtgärd som fyller ett pedagogiskt syfte utan riskerar att uppfattas som ett straff och inte ser till vilka faktorer som kan ligga till grund för elevens agerande.

#### *Fysisk tillgänglighet*

Granskningen visar att lärare sällan tar hänsyn till fysiska aspekter i lärmiljön vid planering och genomförande av undervisningen, som ett led i att göra undervisningen tillgänglig för elever med neuropsykiatriska svårigheter. Under lektionsobservationer och i samtliga intervjuer framkommer det att skolans lokaler inte främjar en fysisk tillgänglig lärmiljö, vilket enligt lärare leder till att det bland annat kan vara svårt för elever att se och höra allt i undervisningen. Ett par lärare berättar att de alltid undervisar i samma klassrum och att det då är lättare för dem att anpassa miljön i dessa klassrum till den undervisning som de bedriver, exempelvis genom möblering och genom att sätta upp dokument på väggarna som till exempel beskriver grundläggande begrepp.

Av intervjuer och lektionsobservationer framgår att klassrummen i övrigt sällan har stödjande material tillgängligt och att de ofta är möblerade utifrån en standardmöblering som innebär att eleverna antingen sitter placerade sidan om varandra i längre rader i bredd, alternativt placerade sidan om varandra i par med ett flertal par efter varandra. Lärare berättar att de ibland försöker röra sig runt i klassrummen för att öka tillgängligheten för alla och att de även kan upprepa elevers svar för hela gruppen. Enligt rektorn för de diskussioner om möbleringen och rektorn är av uppfattningen att lärare gör det bästa utifrån förutsättningarna, men att det är trångt i lokalerna och att det finns risk för att elever inte får det anpassade stöd som de behöver. Representanter för elevhälsan beskriver att möbleringen snarare utgår från ett lärarfokus än från elevernas behov. De säger vidare att även om klassrummen inte är optimala i sin utformning så är de relativt stora, vilket innebär att det finns möjligheter till anpassningar som inte utnyttjas. Under intervjun ställer elevhälsorepresentanter sig frågande till om elever som sitter längst fram, ute vid ändarna, i de breda klassrummen kan se det som står på tavlan, vilket även uppmärksammades under Skolinspektionens lektionsobservationer i något klassrum.

Både lärare och representanter för elevhälsan berättar dock att elever blir uppmanade att ta del av lektionsinnehållet via sina datorer, som ett komplement till det som läraren visar på tavlan under lektionen.

I intervjuer med lärare framkommer vidare att lokalernas utformning ger upphov till att störande ljud från korridorerna når in i klassrummen och att det finns få möjligheter för elever som behöver en lugnare lärmiljö att få det. Av intervjuer och lektionsobservationer framgår exempelvis att det inte finns några avskärmade platser i klassrummen, men enligt lärare har eleverna fasta placeringar i klassrummen och det är elevers behov som avgör deras placering. Även elever berättar att de har fasta placeringar men att de kan få byta platser i klassrummet, om elever exempelvis stör lektioner eller har svårt att koncentrera sig. Enligt elever har de arbetsro under de flesta men inte alla lektioner, vilket oftast har koppling till specifika ämnen och tillfällen då elever uppfattar en lektion som tråkig alternativt därför att lärare inte ger tillsägelser. Enligt rektorn har det inte kommit till rektorns kännedom att det föreligger hinder i den fysiska tillgängligheten utifrån aspekter kopplade till ljud och ljus. Rektorn har dock äskat pengar för, och beslutat om, att köpa in fler ljuddämpande skärmar så att det även ska finnas tillgängligt i klassrummen. I nuläget finns det endast ljuddämpande skärmar i lokaler som ligger i direkt anslutning till elevhälsopersonalens arbetsrum, där ett fåtal elever får hela eller delar av sin undervisning. Vidare finns hörselkåpor att låna. Både personal och elever beskriver att det endast finns få gruppum på skolan, vilket begränsar elevers möjligheter att arbeta enskilt eller i mindre grupp utanför klassrummet. Det framgår dock att rektorn har ansökt om till- och ombyggnad av befintliga lokaler, men att något beslut ännu inte har fattats.

## Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande delar:

- Lärare behöver med stöd av elevhälsan utveckla undervisningen utifrån en ökad kunskap om neuropsykiatriska svårigheter och tillgängliga lärmiljöer.

Skolinspektionens granskning visar att lärare till en liten del utgår från kunskaper om pedagogiskt tillgängliga lärmiljöer för elever med neuropsykiatriska svårigheter i utformningen av sin undervisning. Lärare arbetar dock med att skapa en delvis tillgänglig undervisning genom att efterfråga elevers behov samt genom en del individuella anpassningar. Lärare skapar till en viss del också en gemensam struktur vilket ger en viss igenkänning, men arbetar däremot inte aktivt med att skapa en mer övergripande pedagogiskt tillgänglig lärmiljö för elever med neuropsykiatriska svårigheter.

Skolinspektionen rekommenderar att lärare i samverkan med elevhälsan utvecklar undervisningen i syfte att främja en pedagogisk tillgänglig lärmiljö utifrån ett fokus på neuropsykiatriska svårigheter. Arbetet kan till exempel genomföras inom arbets- respektive ämneslagen genom att arbetstid avsätts kontinuerligt för att gemensamt diskutera pedagogisk tillgänglighet. Med stöd av den kunskap som förvärvas genom kompetensutvecklingsinsatser kan olika pedagogiska strategier utvecklas och provas i undervisningen. Förslagsvis kan även de observationer som skolledning och elevhälsa genomför i undervisningen fokusera på ett tillgänglighetsperspektiv och fungera som underlag för att utveckla undervisningen.

- Lärare behöver stärka en socialt tillgänglig lärmiljö genom att öka elevers möjligheter att lära i gemenskap med andra utifrån anpassade uppgifter och arbetssätt.

Skolinspektionens granskning visar att lärare delvis arbetar för att skapa ett samspel och en gemenskap i undervisningen i syfte att stärka en socialt tillgänglig lärmiljö. Det framkommer dock att alla lärare inte besitter en fördjupad kunskap som gör att de kan anpassa undervisningen till att bli socialt tillgänglig för alla elever, däribland elever med neuropsykiatriska svårigheter, och att lärare arbetar i olika utsträckning med att ge elever möjlighet att arbeta och lära i gemenskap med andra.

Skolinspektionen rekommenderar att lärare arbetar med att utveckla undervisningen till att omfatta inslag som stärker gemenskapen och ger elever möjlighet till att lära tillsammans med andra. På skolan finns det redan enstaka lärare som arbetar på ett sätt som främjar elevers lärande i en social kontext, som förslagsvis kan inspirera genom ett kollegialt lärande och fungera som utgångspunkt även för andra lärare i arbetet med att utveckla undervisningen.

- Lärare behöver i samråd med elevhälsan och rektorn inleda ett aktivt arbete med att ta fysiska tillgänglighetsaspekter i beaktande vid planering och utformning av undervisningen utifrån ett fokus på neuropsykiatriska svårigheter.

Skolinspektionens granskning visar att lärare sällan tar hänsyn till fysiska aspekter i lärmiljön utifrån kunskap om neuropsykiatriska svårigheter vid planering och genomförande av undervisningen. Det framkommer att lokalernas utformning innebär vissa begränsningar och att fler anpassningar hade kunnat göras. Att lärare endast delvis anpassar sin undervisning och inte gör anpassningar i den fysiska lärmiljön i någon större utsträckning, riskerar att få till följd att alla elever inte kan ta del av alla delar av undervisningen.

Skolinspektionen rekommenderar att lärare, under ledning av rektorn och i samverkan med elevhälsan, ser över den fysiska lärmiljön i och utanför undervisnings-

salarna. Arbetet behöver fokusera på att identifiera vilka fysiska hinder som lärmiljön kan ge upphov till för elever med neuropsykiatriska svårigheter, i samband med olika undervisningssituationer. Förslagsvis kan personalen utgå ifrån olika situationer för lärande för att få syn på vilka hinder som kan uppstå i samband med exempelvis föreläsningar, självständigt arbete och vid gemensamma aktiviteter i interaktion med andra. Utifrån en sådan kartläggning kan personalen gemensamt komma fram till vilka förändringar som behövs och kan genomföras i den fysiska lärmiljön samt vilka anpassningar som kan göras vid planering och genomförande av undervisningen.

På Skolinspektionens vägnar

2023-03-22

**X** Kristina Svensson

Kristina Svensson

Beslutsfattare

Signerat av: Kristina Svensson

2023-03-22

**X** Therése Mineur

Therése Mineur

Utredare

Signerat av: Therése Mineur

I den slutgiltiga handläggningen av ärendet har även utredare Anna Ödman deltagit.



## Bilaga 1: Bakgrundsuppgifter

Denna granskning genomförs i 30 skolor runt om i landet, i urvalet ingår såväl enskilda som kommunala huvudmän. Internationella Engelska Skolan belägen i Hässleholms kommun med Internationella Engelska Skolan i Sverige AB som huvudman ingår i denna granskning. Enligt uppgifter från rektor går cirka 400 elever på skolenheten, varav närmare 200 elever i årskurs 7-9.

Skolinspektionen granskade Internationella Engelska Skolan i Hässleholm den 2-3 februari 2023. Granskningen genomfördes av utredarna Therése Mineur och Anna Ödman.

## Bilaga 2: Underlag för bedömning tematisk kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Elevintervjuer
- En gruppintervju med lärare
- En gruppintervju med elevhälsan
- En intervju med rektor
- Skriftlig information som har begärts in från rektorn
- Lektionsobservationer och observationer i lärmiljön

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från granskningen för faktakontroll.

Mer information om den tematiska kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: [Skolors arbete för en inkluderande utbildning - fokus på tillgänglighet i lärmiljön kopplat till neuropsykiatriska svårigheter \(skolinspektionen.se\)](https://www.skolinspektionen.se/om-skolinspektionen/arbetsomraden/tematisk-kvalitetsgranskning)

## Bilaga 3: Författningsstöd

### Utgångspunkter

Utbildningen inom skolväsendet syftar enligt **skollagen** (2010:800) till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen (1 kap. 4 § skollagen).

Enligt **förarbetena** bör Sveriges internationella förpliktelser när det gäller de mänskliga rättigheterna vara vägledande för och genomsyra hela skolväsendet (prop. 2009/10:165 s 221). Sådana förpliktelser finns bl.a. i **Förenta Nationernas konvention om barnets rättigheter** (barnkonventionen), som gjorts till svensk lag genom lagen (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter. Enligt barnkonventionen har alla barn rätt till utbildning (artikel 28). Rättigheterna enligt barnkonventionen ska tillförsäkras varje barn, utan åtskillnad av något slag och oavsett exempelvis barnets kön eller funktionsnedsättning (artikel 2).

Sverige har även ratificerat **Förenta Nationernas konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning** (SÖ 2008:26). Enligt konventionen ska konventionsstaterna säkerställa bl.a. att personer med funktionsnedsättning, på lika villkor som andra, får tillgång till en inkluderande och kostnadsfri grundutbildning av kvalitet. Skälig anpassning ska erbjudas utifrån personliga behov och personer med funktionsnedsättning ska ges nödvändigt stöd inom det allmänna utbildningssystemet. Ändamålsenliga individanpassade stödåtgärder ska erbjudas i miljöer som erbjuder största möjliga kunskapsrelaterade och sociala utveckling som är förenlig med målet fullständig inkludering (artikel 24). I **den allmänna kommentaren** till artikel 24 anges bl.a. att inkluderande utbildning är en grundläggande mänsklig rättighet för alla elever. Inkluderande utbildning är resultatet av en pågående process där aktörerna åtagit sig att arbeta proaktivt med att undanröja hinder som motverkar rätten till utbildning. Inkluderande utbildning förutsätter vidare förändringar i kultur, politik och praktik som tillgodoser möjligheten för ordinarie skolor att på ett effektivt sätt inkludera alla studerande (Allmän kommentar nr 4 om rätten till inkluderande utbildning, punkt 10).

Bestämmelser som har till ändamål att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter inom utbildningsområdet oavsett bland annat funktionsnedsättning finns i **diskrimineringslagen** (1 kap. 8 § andra stycket skollagen). Med diskriminering enligt diskrimineringslagen (2008:567) avses, utöver bl.a. direkt och indirekt diskriminering, även bristande tillgänglighet – det vill säga

att en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att skäliga åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan funktionsnedsättning (1 kap. 4 § diskrimineringslagen). Den som bedriver utbildning ska också bedriva ett förebyggande och främjande arbete och verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett exempelvis kön eller funktionsnedsättning (3 kap. 1-3 och 16-17 §§ diskrimineringslagen).

### Tillgänglighet i lärmiljö och undervisning

Utbildningen i grundskolan syftar till att ge eleverna kunskaper och värden och utveckla elevernas förmåga att tillägna sig dessa. Utbildningen ska utformas så att den bidrar till personlig utveckling samt förbereder eleverna för aktiva livsval och ligger till grund för fortsatt utbildning. Utbildningen ska vidare främja allsidiga kontakter och social gemenskap och ge en god grund för ett aktivt deltagande i samhällslivet (10 kap. 2 § skollagen). I bestämmelsens **förarbeten** konstateras bl.a. att elever är olika och har olika behov men alla har rätt till en likvärdig grundskoleutbildning. Skolgången ska därför anpassas efter varje elevs förutsättningar och behov. Anpassningen får dock inte göras på ett sådant sätt att den kan leda till att elevernas möjligheter att knyta allsidiga kontakter inskränks. Inte heller får elevernas grundläggande rätt att tillhöra en fast grupp, en social gemenskap, inskränkas annat än om mycket starka skäl motiverar detta (prop. 2009/10:165 s 367).

Enligt **skollagen** ska rektorn leda och samordna det pedagogiska arbetet vid skolenheten, verka för att utbildningen utvecklas och ansvara för att fördela resurser efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov (2 kap. 9-10 §§ skollagen). Rektorn ansvarar också för att ett kvalitetsarbete bedrivs vid skolenheten samt att detta genomförs under medverkan av personal och elever (4 kap. 4 § skollagen). Enligt **läroplanen** har rektorn ett särskilt ansvar för att utbildningen och undervisningen präglas av ett jämställdhetsperspektiv, att personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen samt att skolpersonalen får kännedom om de internationella överenskommelser som Sverige har förbundit sig att beakta i utbildningen (Lgr 22 2.8 Rektors ansvar).

Av **skollagen** följer att de elever som till följd av en funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som gäller ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser (3 kap. 2 § skollagen). Med funktionsnedsättning avses, enligt **förarbeten**, inte bara fysiska funktionshinder som syn- och hörselnedsättningar, utan också exempelvis nedsättningar inom ramen för autismspektrat, ADHD och dyslexi. Den som har en funktionsnedsättning som medför

svårigheter att nå kunskapskraven ska inte bara ges tillräckligt stöd för att nå den lägsta godtagbara kunskapsnivån (prop. 2013/14:148 s. 55).

En elev i grundskolan ska enligt **skollagen** ges extra anpassningar om det befaras att eleven inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Särskilt stöd i grundskolan ska ges elever på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås (3 kap. 5 och 7-10 §§ skollagen). Enligt **skolförordningen** ska eleverna genom strukturerad undervisning ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna ska uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper eller betygskriterier som minst ska uppfyllas och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen (5 kap. 2 § skolförordningen).

I **läroplanen** förtydligas att en likvärdig utbildning inte innebär att undervisningen ska utformas på samma sätt överallt eller att skolans resurser ska fördelas lika. Hänsyn ska tas till elevernas olika förutsättningar och behov och skolan har ett särskilt ansvar för de elever som av olika anledningar har svårigheter att nå målen för utbildningen. Därför kan undervisningen aldrig utformas lika för alla (Lgr 22, 1 En likvärdig utbildning). Alla som arbetar i skolan ska uppmärksamma och stödja elever i behov av extra anpassningar eller särskilt stöd samt samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande. Läraren ska bl.a. ta hänsyn till varje enskild individs behov och förutsättningar samt handleda och ge extra anpassningar eller särskilt stöd till elever som har svårigheter.

Enligt **skollagen** ska det finnas elevhälsa, som omfattar medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser och som främst verkar förebyggande och hälsofrämjande samt stödjer elevernas utveckling mot utbildningens mål (2 kap. 25 § skollagen). Enligt **läroplanen** har rektorn ett särskilt ansvar bl.a. för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får den ledning och stimulans, de extra anpassningar eller det särskilda stöd samt den hjälp de behöver (Lgr 22 2.8 Rektors ansvar).

Enligt **skollagen** ska det för utbildningen finnas de lokaler och den utrustning som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas (2 kap. 35 § skollagen). Alla elever ska vidare tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero (5 kap. 3 § skollagen).

## Bilaga 4: Mall för huvudmannens redovisning

En viktig del i Skolinspektionens arbete är att ta del av elevernas synpunkter om sin skolsituation i våra utredningar. Vi skulle därför vilja veta om ni återkopplat vårt beslut till eleverna och i så fall på vilket sätt?

**Utvecklingsområde 1:** Rektorn behöver i samverkan med personalen utveckla ett systematiskt arbete för att identifiera hinder i lärmiljön och genomföra nödvändiga förändringar som främjar en tillgänglig lärmiljö utifrån ett fokus på neuropsykiatriska svårigheter.

Redovisa vilka åtgärder som genomförts:

Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet:

Beskriv de effekter som eventuellt förväntas på längre sikt:

Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:

**Utvecklingsområde 2:** Rektorn behöver initiera ett arbete för att kontinuerligt och på olika sätt stärka lärares kompetens och förståelse för innebörden av tillgängliga lärmiljöer samt hur hinder i lärmiljön kan upptäckas och åtgärdas, men även förebyggas, utifrån ett fokus på neuropsykiatriska svårigheter.

Redovisa vilka åtgärder som genomförts:

Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet:

|                                                                                                                                                                                 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                 |
| Beskriv de effekter som eventuellt förväntas på längre sikt:                                                                                                                    |
| Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:                                                                                                                           |
| <b>Utvecklingsområde 3:</b> Lärare behöver med stöd av elevhälsan utveckla undervisningen utifrån en ökad kunskap om neuropsykiatriska svårigheter och tillgängliga lärmiljöer. |
| Redovisa vilka åtgärder som genomförts:                                                                                                                                         |
| Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet:                                                                                                      |
| Beskriv de effekter som eventuellt förväntas på längre sikt:                                                                                                                    |
| Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:                                                                                                                           |

|                                                                                                                                                                                                |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Utvecklingsområde 4:</b> Lärare behöver stärka en socialt tillgänglig lärmiljö genom att öka elevers möjligheter att lära i gemenskap med andra utifrån anpassade uppgifter och arbetssätt. |
| Redovisa vilka åtgärder som genomförts:                                                                                                                                                        |
| Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet:                                                                                                                     |
| Beskriv de effekter som eventuellt förväntas på längre sikt:                                                                                                                                   |
| Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:                                                                                                                                          |

|                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Utvecklingsområde 5:</b> Lärare behöver i samråd med elevhälsan och rektorn inleda ett aktivt arbete med att ta fysiska tillgänglighetsaspekter i beaktande vid planering och utformning av undervisningen utifrån ett fokus på neuropsykiatriska svårigheter. |
| Redovisa vilka åtgärder som genomförts:                                                                                                                                                                                                                           |
| Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet:                                                                                                                                                                                        |
| Beskriv de effekter som eventuellt förväntas på längre sikt:                                                                                                                                                                                                      |
| Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:                                                                                                                                                                                                             |